

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificium In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventuales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

§. IV. Exponitur Catholica, de certitudine peccati remissi, seu statûs
gratiae obtenti, sententia. Item, quam securitatem moralis certitudi, in
hac materia, menti afferat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

hensionem euadant; aut etiam certitudine salutis ob os objectâ, vocem Conscientiæ scelera castigantis intercipient. Inuersum itaque habemus Euangelium, & reformatum: nam si cor Joannis eum non reprehenderit, tum demum asserit *fiduciam se habiturum ad Deum*. Errauit hinc Joannes per hysteron proteron: inuertenda est hæc sententia; dicere debuerat: *Si fiduciam habemus ad Deum, cor nostrum non reprehendet nos*. Ita me Deus amet; nunc tandem intelligo penitus, cur sese nouatores hodierni Reformatores appellarint.

§. IV.

Exponitur Catholica de certitudine peccati remissi, seu Status gratiæ obtenti, sententia. Item quam securitatem moralis certitudo, in hac materiâ, menti afferat.

*Certitudo
de obtentiâ
gratiæ, non
est Fidei.*

ERrorum discussâ caligine, facile jam sese veritas aperiet, vultusque placidos explicabit. Dico igitur *imprimis* constare, certitudinem eam quam post omnia pœnitentiæ exacta officia, de condonatione peccatorum, ac proinde de Gratia obtentæ statu, in hac mortali vitâ passim habemus, non esse Fidei, prout statuunt heterodoxi; id est, non esse talem quæ rationibus ijs sit suffulta, vt ne ex Dei quidem potentiâ absolutâ, possint esse falsæ; prout est certitudo, quæ Diuinæ reuelationi clarè cognitæ innititur. Sic ergo, quidquid egero, non adeò certus sum gratiam à Deo obtinuisse me, quàm quòd Filius Dei Humanam Carnem assumpserit: hæc enim certitudo, ex rationibus enascitur, quas ne quidem Deus ipse falsas possit reddere: talis autem naturæ non sunt, quæ mihi de obtentâ gratiâ securitatem astruunt. Clarissima est hæc Tridentini Concilij sententia, quâ controuersia tota deceditur. Ita grauiissimis verbis rem definit. *Sicut nemo pius de Dei misericordiâ, de Christi merito, deque Sacramentorum virtute & efficaciâ dubitare debet; sic quilibet, dum seipsum suamque propriam indispositionem & infirmitatem respicit, de suâ gratiâ formidare & timere potest. Cùm nullus scire valeat certitudine Fidei, cui non potest subesse falsum, se gratiam Dei esse consecutum*. Sic prorsus est: nam etiam si fide Diuinâ certum sit, eum qui debitâ contritione peccata detestatur,

36.

Trid. sess.
6. c. 9.

statu, & legitimâ præparatione animi, scelera confitetur, immunitatem omnium consequi, & filiorum Dei numero adscribi: tamen certitudine Fidei mihi non constat, an contritio perfecta fuerit, & an reliqua quæ ad Confessionem legitimam requiruntur, ritè sint exhibita. Id est, vt alijs verbis rem exponam, nullâ reuelatione, neque quæ per Sacram paginam, neque quæ vlli hominum particulatim sit exposita, mihi à Deo denuntiatum est, omnia condonationi necessaria, à me eliciendæ Diuinæ gratiæ fuisse præmissa. Hinc impossibile non est falli me: atque adeò gratiæ impetratæ securitatem non habeo, quam daret certitudo Fidei. Et hæc propositio est de Fide, vtpote à Tridentino grauissimè definita.

37. *Secundò*, manifestum est etiam certitudinem quâ gaudemus non esse Physicam, id est, eam quæ ex naturæ congenitis proprietatibus elicitur, & quas num. 16. diximus sine miraculo à Deo non suspendi aut interuerti. Sic non tam certus sum de gratiâ obtentâ, quàm ab igne admotam manum adurendam, aut lapidem grauitate suâ descensurum si naturæ suæ relinquatur. Nam quamuis istis contraria possint accidere, Deo concursum ordinarium naturæ subtrahente; tamen id sine euidenti prodigio non eueniet. At verò nullum esset miraculum, id est, nihil fieret naturæ cursui contrarium, nullaque eius proprietas sufflaminaretur, si dum omnia ad justificationem requisita exegisse me existimo, nihilominùs opinione meâ fallerer.

Neque est certitudo physica

38. *Tertiò*, itaque dico cum Suarez, certitudinem quam mortales homines de statu gratiæ obtento habere possumus, præter eam quam reuelatio Diuina hominibus virtute perfectis pro suâ beneuolentiâ nonnumquam dat, moralem esse certitudinem: id est eam, quæ talibus innixa est rationibus, vt quamuis absolutè possint fallere, passim verò & ordinariè eius sint generis vt non fallant. Itaque si rationes, præsertim singulas, particulatim & metaphysicè aut etiam physicè vis discutere; tales certè sunt quæ falsitatis aliquam suspicionem ingenerare possint; sed si morali, id est, prudenti iudicio perpendantur, eas inuenies esse, cui tutò possis acquiescere, sine vllâ vltioris indagacionis aut examinis obligatione. Quod tum maiorem locum habet, dum plures, ad veritatem rei confirmandam, rationes simul conspirant.

sed moralis

Suar. to. 3.
de grat. l.
9. c. 11. n. 10

Hæc certitudo tanta esse potest, ut tollat omnem falsi suspensionem.

Et hæc quidem tot esse possunt ac tantæ, ut iis non solum possis, sed secundum prudentiæ regulas, etiam debeas plenam omnino fidem dare: sic ut ambigere eo in euentu, non tam sit rationes inuestigare, quam ineptire. Etenim an quisquam nostrum dubitat Nortlinganâ pugnâ præclarissimam à duobus Ferdinandis de Sueco relatam esse victoriam? An quisquam in dubium sanus reuocet, Valencenas felici prælio, Gallorum obsidione liberatas? quis inquam, de historiæ tam assertæ veritate, suspensionem mouet vel minimam? Et tamen si singula perscruteris quæ fidem fecerunt, ea esse comperies, quæ sine vlllo miraculo, aut naturæ defectione potuerunt non esse, atque adeo & fallere. Etenim potuit fieri ut numquam fuerit Nortlinga aut Valencenæ: potuere numquam extitisse Ferdinandi aut hostes, quos credimus debellatos; potuerunt singulæ, quæ victoriam propalarunt, fictæ esse litteræ, historiæ possunt esse mendaces, mendacique conuincuntur quàm plurimæ. Et tamen de totâ re nemo jam dubitat, nemo falsi suspensionem tangitur, omnes de his similibusque euentibus, certos se esse asserunt: & aut peregrinum hominem rerumque nostrarum ignarum penitus, aut cœtè emoti cerebri iudicarem eum esse, qui rei certissimæ, dubitationis nœuum, nimiam indagandi curâ, conaretur affricare: non enim in rebus quæ mores hominum concernunt, demonstratione Mathematicâ, sed prudenti humanoque iudicio ponderanda est veritas; ac denique elicienda est certitudo.

39.

Certitudo moralis gratia obtenta, tollit omnem ætalem formidinem de op. posito:

Ita prorsus, quamuis fatear rationes quæ pœnitentem de obtentâ peccatorum veniâ, & quemuis hominem defelicissimo Gratiæ statu securum reddunt, esse eiusmodi, ut ad Matheseos, Metaphysicæque rigorem expensæ, dubitationis aliquid possint afferre; ac sic de rei veritate absolutè quis *posset* Mathematicè aut Metaphysicè dubitare; tamen tales quoque sunt, ut moraliter, id est, prudenter dubitare quis non *debeat*: imo nonnumquam tot ac tantæ, ut ne quidem ambigere prudenter *possit*: non enim prudenter agere censendus est, qui humani moris metas atque ordinem prætergreditur. Animaduertenda est itaque sedulò, ut res hæc percipiatur penitiùs, Tridentini quam num. 46. attulissententia. Asserit enim *quemlibet dum seipsum suamque propriam infirmitatem & indispositionem respicit, de sua gratiâ formidare & timere posse*, non tamen docet Concilium, formidare & timere quod

40.

quòd debeat. Formidare quilibet quod possit, ex eo capite probat quòd numquam tanta sit certitudo, vt Fidei diuinæ certitudinem attingat, cui numquam potest subesse falsum. Nihilominus tamen inquit celeberrimus ille Theologus Franciscus Suarez, *addendum est, tantam esse posse hanc certitudinem, vt regulariter ac moraliter excludat actualem formidinem.* Hoc bene notauit Valentia & sequitur Vasquez, & declaratur ac probatur. Nam aliud est non posse formidare, quod in priori dicto (scilicet dum quæreretur an certitudo hæc sit Fidei) negamus; aliud non formidare; quod nunc affirmamus. Nam formidare actu, non est necessitatis, sed libertatis: & ideo licet quis possit formidare, nihilominus potest etiam non formidare, & ita assentiri absque euidentiâ, sine actuali formidine. Ita summus ille Theologus sanè peracurè.

Suar. ibid.
n. 10.

41. Jam verò quia actualis illa formido excludi potest, per solam opinantis & salutis suæ certitudinem sibi afferentis perniciam; per quam fit vt nolit de gratiâ obtentâ formidare, quamuis securitatis suæ rationes solidas afferre non possit; quæ quidem certitudo ex ipso subjecto oritur, quam supra num. 12. 13. diximus, non tam certitudinem esse, quam aut affectionem animi peruersam, aut intellectûs ignorantiam, aut proteruiam voluntatis: tamen vt rectè pergit Suarez, *Alio modo contingit non formidare actu; ex efficaciâ motiuorum que valde determinant intellectum, & ita pacificant mentem, vt moraliter ac frequentius excludant actualem considerationem de possibilitate falsitatis; & ideo regulariter, & sine temeritate excludat actualem formidinem.* Sic rationes quibus inductus Norlinganam victoriam credidi, eius sunt naturæ, vt ne in mentem quidem veniat, eas iterum ad examen esse reuocandas, aut quidquam iis fidei detrahendum. Et hoc modo dicimus, inquit Suarez, *posse certitudinem Gratie, actualem formidinem excludere*, idque persuadent ea quæ s. sequenti dicturus sum. Sufficit enim ostendisse modò, certitudinem moralem de gratiâ obtentâ dari posse; & eam quidem, quæ formidinem falsitatis penitus omnem, è mente expellat.

neque tollitur ex imperio voluntatis

Suar. ibid.

sed ex efficacia motiuorum.

42. Quòd si denique quanta sit hæc certitudo exquiris, respondeo eam esse cui planè possis acquiescere, & quam rebus agentibus sine temeritate vllâ, liberè prudenterque possis adhibere. Sic ergo, & pro remissis peccatis, & pro gratiâ seu statu Filiorum Dei obtento, indubitanter & sine hæsitatione, Deo immen-

Certitudo hac permittit omnes actiones que sunt status gratie.

fas gratias agere : rursus, quasi qui in amicitiam Dei intimam admissus jam sis, familiariter cum Deo colloqui, tuasque & amicorum misérias exponere, novos item fauores exorare iis fretus quos jam accepisti : rursus Sacramenta quæ statum gratiæ prærequirunt, sine vllâ cunctatione adire ; denique ea agere tibi est licitum, quæcumque statui Filiorum Dei tam excelso & præclaro, ab amico Numine permittuntur. Quid vltra in hac mortali vitâ exposcimus ? aut in quos vsus majori certitudine, quæ ad praxim nihil conferet, indigemus ?

*Tam certus
potest quis
esse sibi
condonata
peccata,
quàm cer-
tus est se
baptiza-
tum aut
ordinatum
Sacerdo-
tem.*

Quod si tamen mensuram aliquam huius certitudinis impertune exquiris, dicam cum Suare. *Valdè probabile censeo, inquit, posse aliquem justum ad illum statum virtutis ascendere, in quo non minus certò credat remissa sibi esse peccata actualia; quàm originale: seu non minus certò credat aliquam Sacramentalem absolutionem v validam in se fuisse & habuisse effectum, quàm baptismum vel Ordinationem.* Si ergo tam securus esse possit pœnitens de statu gratiæ recuperato, quàm baptizatum se esse, aut si Sacerdos sit, legitime sacro Ordine initiatum ; non video quid requirendum sit vterius. Tam enim indubitatim præ se potest ferre, Filium Dei esse se, eaque quæ statûs huius sunt agere, quàm baptizatus quispiam gloriari se Christianum esse, illudque publicè profiteri ; & quàm Sacerdos potest sacra celebrare, & quæ dignitati illi singularia sunt munia exercere, honoresque sibi collatos acceptare, iisque sine vllâ iniustitiæ suspitione frui. Atque hæc de certitudine, quæ pœnitentem Gratiæ adeptæ securum reddit, dicta sint. Videamus nunc quæ tandem sint rationes, aut vt vocant motiua, quæ certitudinem tam felicem, de suo statu ambigenti animæ solita sint conferre.

43.

ibid n. 11.